

**Innherred
samkommune – status,
oppgaver og veien
videre**

ECON-notat nr. 2003-, Prosjekt nr.
IA/, , 4. juli 2003

Utarbeidet for

ECON Analyse

Postboks 5, 0051 Oslo. Tlf: 45 40 50 00, Faks: 22 42 00 40, <http://www.econ.no>

Innhold:

1	BAKGRUNN FOR FORSØKET	4
2	HVA ER SAMKOMMUNEN OG HVORFOR?	4
3	SAMKOMMUNENS OPPGAVER	4
3.1	Drøftingens disposisjon	5
3.2	Miljøvern	5
3.3	Landbruksforvaltningen.....	7
3.4	Planlegging, byggesak og arealforvaltning.....	9
3.5	Kart og oppmåling	11
3.6	Skatteoppkreverfunksjonen	12
3.7	Rusomsorg	13
3.8	Barnevern.....	14
3.9	Voksenopplæring	15
3.10	PP-tjenesten	15
3.11	Kommunehelsetjenesten	15
3.12	Brannvern (2005?)	16
3.13	Næringsutvikling	16
3.14	Felles økonomiske og administrative systemer - IKT	17
3.15	Mulige oppgaver for samkommunen fra 2005 eller senere	17
4	POLITISK ORGANISERING	17
5	ADMINISTRATIV ORGANISERING	18
6	FINANSIERING, KOSTNADSFORDELING OG INVESTERINGER.....	18
7	KONTROLL, KLAGER, TILSYN	19
8	VEDTEKTER FOR ORGANISERINGEN AV SAMKOMMUNEN	20

1 Bakgrunn for forsøket

Hele prosessen fram til nå, samarbeidshistorikk, hva er vedtatt, organiseringen av prosjektarbeidet frem til samkommunens oppstart 1. januar 2004, kort orientering om forsøksloven.

2 Hva er samkommunen og hvorfor?

Generell beskrivelse av prinsippene for en samkommune. Bl.a.

- Selvstendig
- Eget rettssubjekt
- Felles politisk overbygning for interkommunalt samarbeid
- Indirekte valgt

Begrunnelse for samkommunen.

3 Samkommunens oppgaver

Innherred samkommune skal fra 1. januar 2004 overta en rekke oppgaver som i dag er et kommunalt ansvar, eventuelt oppgaver som også i dag er organisert i andre interkommunale ordninger. Hvilke oppgaver samkommunen skal ha, har betydning for hele den videre prosess, bruk av forsøkslov, organisering, finansiering mv. Nedenfor drøftes aktuelle oppgaver for samkommunen. Dette er oppgaver som tidligere er vedtatt overført til samkommunen, som har vært vurdert i forstudien og/eller som har kommet opp underveis i arbeidet bl.a. på samlingen i Finland.

Først drøfter vi oppgaver som er aktuelle for en overføring til samkommunen fra 2004 og som er lagt til kommunene ved lov. Eksempler på slike oppgaver er landbruk- og miljøvernoppgaver. Når disse oppgavene skal legges til samkommunen, må forsøksloven brukes og lokale vedtekter utarbeides. Forslag til vedtekter følger nedenfor og skal godkjennes av kommunestyrene. Det er Kommunal- og regionaldepartementet som i samråd med de enkelte fagdepartement, gir den endelige godkjenning av vedtektene og dermed formelt godkjenner forsøket. Dersom departementet skal kunne godkjenne forsøket tidsnok til at samkommunen kan opprettes fra 1. januar 2004, krever det kommunestyrenes behandling tidlig høsten 2003.

Videre drøfter vi aktuelle kommunale oppgaver som ikke er lovfestet og som kan tillegges samkommunen. Det er kommunene selv som avgjør om disse oppgaven skal overføres til samkommunen. Sentrale myndigheter skal ikke godkjenne slike overføringer. Eksempler på slike oppgaver er næringsutvikling og IKT.

Til sist pekere vi på oppgaver som kan være aktuelle å overføre til samkommunen på et senere tidspunkt og underveis i forsøksperioden.

De er lagt til grunn at det er hele ansvarsområder som skal overføres fra kommunene og til samkommunen. Dersom bare deler av et oppgaveområde overføres, kan det lett oppstå gråsoner, dobbeltarbeid og koordineringsproblemer mellom kommunene og samkommunen.

3.1 Drøftingens disposisjon

Drøftingen av de enkelte oppgaver er disponert slik:

- Beskrivelse av oppgavene
- Eventuelle reformer på området
- Lovgivning som er berørt
- Administrative og økonomiske nøkkeltall
- Konsekvenser av en eventuell overføring av oppgaven ift. øvrige kommunale oppgaver (gråsoner/dobbeltarbeid)
- Valg og begrunnelse for oppgaveplassering
- Konsekvenser for øvrige kommunale oppgaver

3.2 Miljøvern

Kort beskrivelse av ansvarsområdet:

Kommunen har et generelt miljøansvar. Kommunen har oppgaver knyttet til sektorlovene, herunder naturvernloven, viltloven, laks- og innlandsfiskekloven, loven om motorisert ferdsel i utmark og vassdrag, friluftsløven og forurensningsloven. Kommunen har også myndighet og ansvar etter plan- og bygningsloven. Kommunene har både praktiske oppgaver og myndighetsoppgaver i miljøvernforvaltningen.

Reformer på området:

I St. prp. nr. 66 (2002-2003) varsler Miljøverndepartementet en gradvis overføring av oppgaver til kommunene på miljøområdet fram til 2005. Departementet er ikke konkrete når det gjelder hvilke nye oppgaver kommunene skal få.

Lover som er berørt:

Friluftsløven, naturvernloven, lov om motorferdsel om utmark og vassdrag, viltloven, lov om laks- og innlandsfiske, forurensningsloven, kulturminneløven.

Økonomiske og administrative nøkkeltall:

	Frosta	Levanger	Verdal
Årsverk			
Budsjett			
Økonomiske ressurser per innbygger			
Sum			

Forslag til oppgaveplassering

- Ansvar for miljøvern overføres fra kommunene og til samkommunen.
- Den administrative organiseringen av miljøvernoppgavene vurderes nærmere.

Begrunnelse for oppgaveoverføringen:

Miljøutfordringene har blitt betydelig mer komplekse, sektorovergripende og tverrfaglige enn tidligere. Oppgavene krever mer spesialisert, men samtidig bredere kompetanse enn tidligere. Miljøvernarbeidet gir viktige premisser for sektorer som påvirker areal- og ressursbruken som for eksempel landbruk, samferdsel og næringsutvikling.

Våre tre kommuner har felles miljøutfordringer som krever et kommuneoverskridende perspektiv og forvaltning. F. eks. bør vern av vår felles kystsoner, friluft- og viltområder i regionen ses opp mot behovet for vekst og utvikling for hele regionen som ett bolig- service og arbeidsmarkedsområde. Kommunegrensene kan skape kunstige skiller som kan hindre en helhetlig miljøforvaltning og vekst - vern avveininger for Innherred.

Det er varslet overføring av nye oppgaver fra staten og til kommunene noe som setter ytterligere krav til miljøfaglig og juridisk kompetanse i kommunene.

Større miljøvern faglige miljøer kan sikre spesialisering, fleksibilitet og rekruttering samt administrative stordriftsfordeler. Større miljøer kan også sikre at viktige habilitetsmessige og rettsikkerhetshensyn ivaretas fordi den nødvendige distanse i forhold til brukerne kan ivaretas (i forvaltningsoppgaver), og fordi miljøfaglig og juridisk kompetanse kan utvikles.

Konsekvenser i forhold øvrige kommunale oppgaver

Miljøområdet er sektorintegret og miljøhensyn skal vurderes i lys av øvrige kommunale oppgaveområder. Spesielt er miljøvernoppgavene knyttet til arealforvaltning, og miljøhensyn må tilpasses og vurderes opp mot i arbeidet for lokal og regional utvikling, planlegging og arealforvaltning. Avveininger og prioriteringer mellom vekst og verneinteresser er en viktig oppgave for lokaldemokratiet. Der er naturlig å overføre miljøansvaret sammen med utviklingsoppgaver og knyttet til næring og landbruskforvaltning slik at verne og vekst interesser kan ses i sammenheng. En felles plan, bygg og

arealadministrasjon underlagt både samkommunen i regionale saker og kommunene i lokale saker vil sikre koordinering i forhold til miljøvernoppgavene.

Forslag til vedtekter

Eksempel: Lov om motorferdsel i utmark og vassdrag:

§ 1. Den myndighet og de oppgaver som er gitt kommunestyrene i lov om motorferdsel i utmark og vassdrag overføres til Innherred samkommene i forsøksperioden.

3.3 Landbruksforvaltningen

Kort beskrivelse av ansvarsområdet:

Kommunene har et 1. linjeansvar for gjennomføring av landbrukspolitikken. Kommunene er selvstendig landbruksmyndighet etter jordloven og skogbruksloven, med ansvaret for en rekke landbrukssaker både innenfor lov- og tilskuddsforvaltning. Kommunen utfører oppgaver pålagt av overordnet organ; fylkesmannen, fylkeslandbruksstyret, Statens Landbruksforvaltning (SLF) og Landbruksdepartementet.

Varslede reformer på området:

I St. prp. nr. 66 (2002-2003) *Kommuneproposisjonen* varsler Landbruksdepartementet en rekke reformer som berører kommunene. Bl.a. vil kommunene vil fra 2004 få tilført nye oppgaver og økt myndighet når det gjelder vedtak etter jordlov, skogbruksloven og konsesjonsloven og økt ansvar for forvaltning av økonomiske virkemidler for utvikling av landbruket. Kommunene mister også oppgaver i forbindelse med at næringsmiddeltilsynet statliggjøres.

Lover som er berørt:

Jordloven, skogbruksloven, konsesjonsloven, odelsloven

Økonomiske og administrative nøkkeltall for Innherred :

	Frosta	Levanger	Verdal
Årsverk			
Budsjett			
Økonomiske ressurser per innbygger			
Sum			

Forslag til oppgaveplassering

- Ansvar for landbruk overføres fra kommunene og til samkommunen.
- Den administrative organiseringen av landbruksoppgavene vurderes nærmere.

Begrunnelse for oppgaveoverføringen

Landbruksnæringen i Innherred vil fortsatt preges av krav til omstillinger. Det er realistisk å forvente strukturendringer i landbruksproduksjonen, framvekst av nye og mer markedsbaserte næringer og større muligheter for omdisponering av landbrukseiendommer til andre formål.

Utfordringene i næringen stiller andre krav til kommunenes kompetanse. Det har sammenheng med at næringen beveger seg over i andre måter å drive tradisjonell produksjon på og at mange brukere har som mål å etablere næringsvirksomhet på nye områder. Ved omstilling etterspør brukerne et vidt spekter av kompetanse som er nødvendig for drift og utvikling av egen virksomhet. Det betyr at kommunenes kompetanse må være konkurransedyktig.

Større fagmiljøer kan bidra til å møte de sammensatte landbrukspolitiske utfordringer Innherred står overfor og gi grunnlag for spesialisering og en effektiv arbeidsfordeling. Større fagmiljøer vil gjøre arbeidsplassene mer attraktive og kunne gjøre det lettere å rekruttere.

De nye forvaltnings-/myndighetsoppgavene som legges til kommunene stiller ytterligere krav til habilitet og rettssikkerhet i saksbehandlingen fordi kommunene får økt beslutningsmyndighet i saker av økonomisk og juridisk karakter. Det krever kompetanse.

Kommunenes valg av organisasjonsløsning for landbruksoppgavene vil trolig påvirke hvilke oppgaver som desentraliseres til kommunene framover. Kommuner som investering i solide kompetansemiljøer med et regionalt perspektiv vil trolig kunne overta flere oppgaver enn kommuner som velger å stå alene. Landbruksdepartementet påpeker at samarbeid mellom kommuner kan styrke kommunene som landbrukspolitisk aktør (St. prp. nr. 66 (2002-2003)).

Konsekvenser i forhold øvrige kommunale oppgaver

Kommunenes landbruksansvar er tredelt. For det første er det nært knyttet til det generelle arbeidet for næringsutvikling. For å hindre gråsoner, bør ansvaret for næringsutvikling overføres til samkommunen, dersom landbruksoppgavene overføres. For de andre innebærer landbruksansvaret kontroll- og myndighetsutøvelse knyttet til særlover på landbruksområdet. Disse oppgavene er ikke nært knyttet til øvrige kommunale oppgaver. For de tredje er landbruksansvaret knyttet til arealforvaltning og vern og utvikling av landbruksarealer. Det taler for å overføre landbruksansvaret sammen med øvrige arealrelaterte sektorer som miljø, planlegging og arealforvaltning. En felles plan, bygg og arealadministrasjon underlagt både samkommunen i regionale saker og kommunene i lokale saker vil sikre koordinering i forhold til landbruksoppgavene

Forslag til vedtekter

3.4 Planlegging, byggesak og arealforvaltning

Oppgavebeskrivelse

Kommunen har en sentral funksjon i arealforvaltningen. Kommunen har ansvar for å utarbeide kommuneplan med arealdel, som skal angi rammer og retningslinjer for utbygging og forvaltning av arealer og andre naturressurser i kommunen. Minst en gang i løpet av hver valgperiode skal kommunestyret vurdere kommuneplanen samlet, herunder om det er nødvendig å foreta endringer i den. Kommunene skal på et tidlig tidspunkt i planprosessene søke samarbeid med andre offentlige myndigheter og andre med særlige interesser i planarbeidet. Utkast til kommuneplan skal sendes til bl.a. fylkeskommunen og berørte statlige organer og nabokommuner for uttalelse. Kommunestyret vedtar kommuneplanens arealdel med endelig virkning, dersom det ikke foreligger innsigelse fra de nevnte organer.

Kommunene har også ansvaret for at det utarbeides reguleringsplaner for mer detaljert fastsettelse av utnytting og vern av arealer der dette er påkrevd eller nødvendig. Reguleringsplanen skal utarbeides for områder der dette er bestemt i kommuneplanens arealdel og for områder der det skal gjennomføres større bygge- og anleggsarbeider. Reguleringsplanene behandles i hovedsak på samme måte som kommuneplanene og har stort sett samme rettsvirkning.

Byggesaksbehandling omfatter bl.a. kommunale vedtak om tillatelse til deling av tomt, rammetillatelse og igangsettingstillatelse i forbindelse med byggesak. Kommunen utsteder også ferdigattest samt midlertidig brukstillatelse. Videre fatter kommunene vedtak om dispensasjon fra byggesaksbestemmelsene, vedtak om ekspropriasjon og sanksjoner. Plan- og bygningsloven gir hjemmel for å finansiere saksbehandlingen ved gebyr. Loven forbyr å ta høyere gebyr enn selvkost. Kommunen har kompetanse til å vedta gebyrregulativ.

Lover som er berørt:

Plan- og bygningsloven

Økonomiske og administrative nøkkeltall:

	Frosta	Levanger	Verdal
Årsverk			
Budsjett			
Økonomiske ressurser per innbygger			
Sum			

Forslag til oppgaveplassering

Rådmennene foreslår følgende:

- Kommunene skal fortsatt skal ha det politiske ansvaret for lokal planlegging, byggesak og arealforvaltning.
- Det opprettes en felles interkommunal planadministrasjon
- Samkommunen tjener som fast planutvalg for interkommunale saker. Kommunenes planutvalg beholder sitt ansvar i lokale saker.

Begrunnelse for modellen

På den ene siden er planlegging, byggesak og arealforvaltning lokale oppgaver som ofte krever et lokalt politisk perspektiv og nærhet til innbyggere og næringsliv. Det virker lite hensiktsmessig å overføre lokale saker til et kommuneoverskridende organ som samkommunen.

På den andre siden er Frosta, Levanger og Verdal en økonomisk region med ett felles bolig-, service- og arbeidsmarked. Løsningen av kommuneoverskridende og regionale samfunnsoppgaver nødvendiggjør politisk behandling og avklaring på interkommunalt nivå. Viktige oppgaver bl.a. knyttet til samferdsel, lokalisering av kjøpesentre, bolig- og næringsstruktur og miljøoppgaver krever planlegging på den regionale arena. Fylkesplanen har ikke vist seg å være det sentrale redskap for avklaring av spørsmål knyttet til arealdisponering og utbyggingsmønster over kommunegrensene.

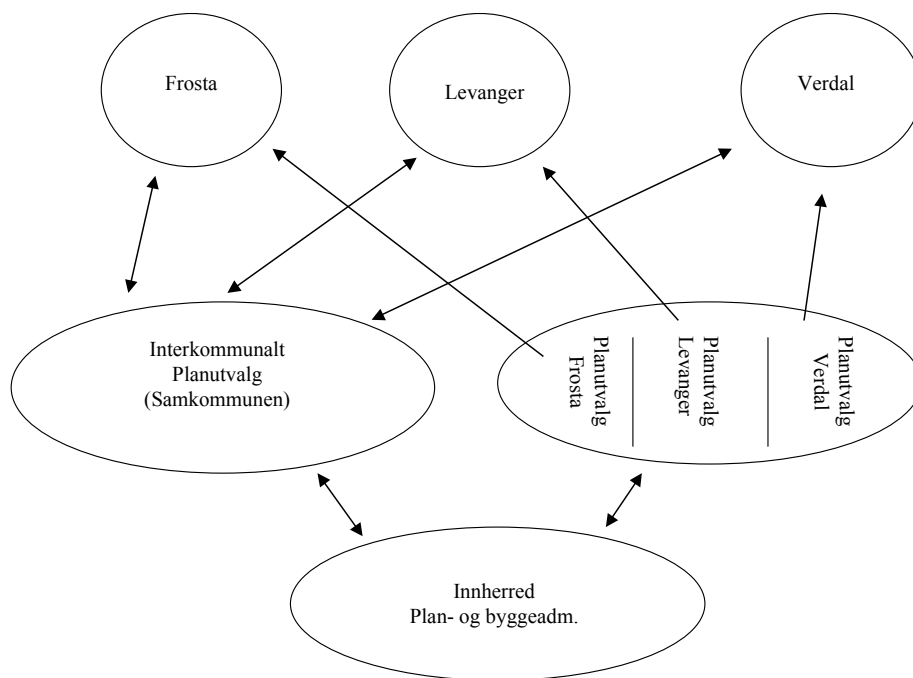
Plan, arealforvaltning og byggesak er sterkt integrerte oppgaver som er regulert i samme lov. Det taler for å at samme enhet fortsatt bør ha ansvaret for både areal-, plan- og byggesaker, hvis ikke kan gråsoner og doble kompetansemiljøer utvikles.

En interkommunal administrativ løsning for plan, byggesak og arealforvaltning kan bidra til å styrke fagmiljøet i regionen og bidra til fleksibilitet og spesialisering i organisasjonen. En felles administrasjon kan gevinster fordi administrasjonskostnadene kan reduseres.

Utfordringen for våre kommuner blir dermed å finne en løsning som kan fange møte hensynet til en lokal og en regional planlegging og arealforvaltning og som samtidig av være beslutningseffektiv og styrke kompetansen og fagmiljøene overfor innbyggerne. En interkommunal løsning kan også bidra til å styrke det planfaglige miljøet i regionen og bidra til fleksibilitet og spesialisering i organisasjonen.

Forslag til ny organisering av oppgavene:

Skisse

Rådmennene foreslår å opprette en felles planadministrasjon for de tre kommunene. Planadministrasjonen skal utføre oppgaver på oppdrag av kommunene og samkommunen. Det innebærer bl.a. å utarbeide interkommunale planer, kommuneplaner, reguleringsplaner og byggesaker på oppdrag av samkommunen og de tre kommunene. Videre vil planadministrasjonen ha en rolle ved å vurdere hvorvidt det er den enkelte kommunes faste planutvalg eller det interkommunale planutvalget (samkommunen) som skal behandle plan-, areal- og byggesaker som krever politisk behandling. Prinsippet vil være at planadministrasjonen etter skjønn vurderer om en sak er av en lokal eller en kommuneoverskridende karakter. Er saken kommuneoverskridende er samkommunen det faste planutvalg.

Det vil være samkommunerådmannen som er øverste administrative leder for planadministrasjonen. Fagadministrasjonen vil ledes av en samkommunal plan-, areal- og bygningsjef.

Konsekvenser i forhold øvrige kommunale oppgaver:

Kommunenes ansvar etter plan- og bygningsloven er omfattende og tett integrert med kommunenes oppgaver, mens spesielt knyttet til miljøvernoppgaver, landbruk, næringsutvikling og øvrige oppgaver som er nær knyttet til arealforvaltning. Et slikt samarbeid mot disse sektorene vil greit kunne ivaretas i og med at disse oppgavene foreslås overført til samkommunen.

Forslag til vedtekter

3.5 Kart og oppmåling

Kort beskrivelse av ansvarsområdet:

Kommunen har ansvar for eiendomsoppmåling, eiendomskartverk, adressetildeling og innhenting og rapportering av endringsopplysninger vedrørende grunneiendommer, adresser og bygninger til GAB-registeret (registeret over landets grunneiendommer, adresser og bygninger). Kommunen har også ansvar for kommunalt kartgrunnlag etter plan- og bygningsloven. Kommunen benytter dels statlige kartserier og dels utarbeider kommunen egne og mer detaljerte kart.

Lover som er berørt:

Lov om kartlegging, deling og registrering av grunneiendom

Økonomiske og administrative nøkkeltall:

	Frosta	Levanger	Verdal
Årsverk			
Budsjett			
Økonomiske ressurser per innbygger			
Sum			

Forslag til oppgaveplassering

Ansvar for kart og oppmåling overføres til samkommunen. Kart- og oppmålingsadministrasjonen legges til Innherred plan-, areal og byggesaksadministrasjon. jf. ovenfor.

Begrunnelse for oppgaveoverføringen:

Rådmennene ser stordriftsfordeler og muligheten for utnytte teknologi bedre dersom kommunene kart- og oppmålingsmiljøer fusjonerer. Utvikling av et felles tjenestenivå og tidsmessige tjenester vil gi god tilgjengelighet og kvalitet på geografisk informasjon og data for i Innherred. Kart- og oppmåling er nært knyttet opp til plan-, areal og byggesak og bør integreres i samme interkommunale administrasjon.

Konsekvenser i forhold øvrige kommunale oppgaver:

En overføring av kart- og oppmåling til samkommunen innebærer at kart- og oppmåling integreres med plan-, bygg- og arealadministrasjon i en interkommunal organisering. Dermed vil disse integrerte oppgaveområdene bli samorganisert. Øvrige sektorer i den enkelte kommune vil enkelt kunne bestille tjenester fra samkommunen.

Forslag til vedtekter

3.6 Skatteoppkreverfunksjonen

Kort beskrivelse av ansvarsområdet:

Den kommunale skatteoppkreveren har det utøvende ansvaret for skattebetalingsordningen. Herunder faller bl.a. oppgaver i tilknytning til betaling og innkreving av skatt og kontroll av arbeidsgivere. Oppgavene skatteoppkreveren ivaretar under fellesinnkrevingen av skatt og avgift er bl.a.:

- innkreving av skatt og avgift til stat, fylkeskommune, kommune og Folketrygd
- registrering av lønn og andre oppgavepliktige ytelser
- føring av skatteregnskapet og kassererfunksjonen for skattekontoret.
- avregning av forskuddstrekk og forskuddsskatt i utlignet skatt
- arbeidsgiverkontroll
- informasjon og veiledning
- sekretariatsfunksjon for skatteutvalget

Den kommunale skatteoppkreveren er faglig underlagt Skattedirektoratet med hensyn til innfordring av skatt og avgift. Det administrative ansvaret ligger i den enkelte kommune. I tillegg til oppgavene innenfor skatteinnkreving har skatteoppkreveren rene kommunale oppgaver.

Lover som er berørt:

Skattebetalingsloven og lov av 21. juli 1894 om delvis Omordning af det civile Embedsværk § 5

Forslag til oppgaveplassering

Det foreslås å overføre ansvaret for skatteoppkreverfunksjonen til samkommunen.

Begrunnelse for oppgaveoverføringen:

En overføring av skatteoppkreverfunksjonen til samkommunen kan ivareta viktige verdier og hensyn for som likebehandling, rettsikkerhet, kompetanse og ressursbruk på en bedre måte enn i dag. Et styrket fagmiljø ivaretar viktige rettsikkerhetsprinsipper overfor den enkelte skatteyter. Samkommuneløsningen legger til rette for å realisere stordriftsfordeler og dermed innsparingsgevinster når det gjelder administrativ ressursbruk.

Konsekvenser i forhold øvrige kommunale oppgaver:

Ikke skrevet, men: Utfordring at skatteoppkrever har mange også kommunale funksjoner og at de er del av kommunenes økonomifaglige miljø.

Forslag til vedtekter

3.7 Rusomsorg

Kort beskrivelse av ansvarsområdet:

Ansvaret for sosialtjenesten etter lov om sosiale tjenester er som hovedregel lagt til kommunene, jf. § 2-1. Ansvaret gjelder de generelle oppgavene som

forebyggende virksomhet, samarbeid med andre deler av forvaltningen og frivillige organisasjoner, boliger til vanskeligstilte og informasjon (kapittel 3), de sosiale tjenestene (kapittel 4), økonomiske stønad (kapittel 5) **og særlige tiltak overfor rusmiddelmisbrukere (kapittel 6)** og regler om begrensninger og kontroll med bruk av tvang overfor personer med psykisk utviklingshemming (kapittel 6A).

Lover som er berørt:

Økonomiske og administrative nøkkeltall:

Konsekvenser i forhold øvrige kommunale oppgaver:

Begrunnelse for oppgaveoverføringen:

Forslag til ny organisering av oppgave:

Økonomiske og administrative konsekvenser:

3.8 Barnevern

Barnevern er den offentlige tjenesten som er rettet inn mot vanskeligstilte barn og unge og deres familier. Barneverntjensteloven regulerer først og fremst det offentliges rett og plikt til å gripe inn med individrettede undersøkelser og tiltak overfor barn og unge, men også barnevernets ansvar for mer generelt forebyggende arbeid.

I hver kommune skal det være en administrasjon med en leder som har ansvar for oppgaver etter barnevernloven. Kommunen skal gi råd og veiledning, treffe eller eventuelt innstille til vedtak, forberede saker for behandling i fylkesnemnda og iverksette og følge opp tiltak. Kommunen har ansvaret for nødvendig opplæring av barneverntjenestens personell. Kommunen har ansvar for forebyggende virksomhet.

Den kommune der fosterhjemmet ligger har ansvaret for godkjenning og tilsyn av fosterhjemmet. Barneverntjenesten skal oppnevne tilsynsfører for barn i fosterhjem.

Lover som er berørt:

Lov om barneverntjenster

Økonomiske og administrative nøkkeltall:

Konsekvenser i forhold øvrige kommunale oppgaver:

Begrunnelse for oppgaveoverføringen:

Forslag til ny organisering av oppgave:

Økonomiske og administrative konsekvenser:

3.9 Voksenopplæring

Kort beskrivelse av ansvarsområdet

Kommunene er ansvarlig for:

1. Utvikling av voksenopplæring i kommunen, herunder utarbeidelse av planer for denne opplæringen.
2. Førstegangsutdanning for voksne i grunnskolen.
3. Tilskudd til organisasjoner og institusjoner etter de prinsipper som er fastlagt i voksenopplæringsloven.

Lover som er berørt

Opplæringsloven

3.10 PP-tjenesten

Ikke skrevet ut

Opplæringsloven

3.11 Kommunehelsetjenesten

Kommunen

I kommunehelsetjenesteloven heter det i § 1-1 at:

»Landets kommuner skal sørge for nødvendig helsetjeneste for alle som bor eller midlertidig oppholder seg i kommunen. Kommunens helsetjeneste omfatter offentlig organisert helsetjeneste som ikke hører under stat eller fylkeskommune, og privat helsevirksomhet som drives i henhold til avtale med kommunen som nevnt i § 4-1.»

§ 1-3 første ledd i loven angir at:

»Kommunens helsetjenester skal omfatte følgende oppgaver:

1. Fremme helse og forebyggelse av sykdom, skade eller lyte. Tiltak med dette for øye organiseres som
 - a. miljørettet helsevern
 - b. helsestasjonsvirksomhet
 - c. helsetjenester i skoler
 - d. opplysningsvirksomhet
 - e. helsetjenester for innsatte i de kommuner der det ligger anstalter under fengselsvesenet.
 - Diagnose og behandling av sykdom, skade eller lyte
 - Medisinsk habilitering og rehabilitering
 - Pleie og omsorg»

Det spesifiseres videre i § 1-3 andre ledd at kommunen skal sørge for følgende deltjenester: Allmennlegetjeneste, herunder en fastlegeordning og

legevaktordning, fysioterapitjeneste, sykepleie, herunder helsesøstertjeneste og hjemmesykepleie, jordmortjeneste, sykehjem eller boform for heldøgns omsorg og pleie og medisinsk nødmeldetjeneste.

Det følger av § 2-1 at:

»Enhver har rett til nødvendig helsehjelp i den kommunene der han eller hun bor eller midlertidig oppholder seg.»

For å sikre befolkningen en best mulig sosialtjeneste og helsetjeneste innen rammen av de foreliggende og påregnelige ressurser, er kommunestyret etter lov om planlegging av helse- og sosialtjenesten i kommunene pålagt å utarbeide en plan for sosiale tjenester og helsetjenester. Kommunens plan for sosialtjenesten og helsetjenesten og kommuneplaner etter plan- og bygningsloven skal samordnes.

Lover som er berørt

Lov om kommunehelsetjensten

Lov om planlegging av helse- og sosialtjenesten i kommunene

3.12 Brannvern (2005?)

Kort beskrivelse av ansvarsområdet

Det er kommunestyrets oppgave å påse at kommunen har fastsatt en brannordning, som sikrer at brann- og feiervesenet er bemannet, organisert og utstyrt slik at de lovpålagte oppgavene kan gjennomføres på en tilfredsstillende måte. .

Kommunene er tilsynsmyndighet etter brannfarligvareloven § 35 og lov om eksplosive varer § 36. I praksis utøves kommunestyrets plikter av brannsjefen. Ansvarsfordelingen er slik at kommunene fører tilsyn med og gir tillatelser for de mengder av de aktuelle varer som befinner seg under visse terskler som er fastsatt i lov/forskriftene.

Lover som er berørt

Lov om brannvern

Brannfarligvareloven

3.13 Næringsutvikling

Kort beskrivelse av ansvarsområdet:

Kommunene spiller en nøkkelrolle for næringsutviklingen, både som politisk organ, forvaltningsorgan, tjenesteyter, arbeidsgiver og forbruker av varer og

tjenester. Kommunene virker direkte inn på velferdsnivået til innbyggerne og på utviklingsvilkårene for næringslivet i kommunen. Skoletilbud, barnehagetilbud, transporttilbudet, arealutvikling og kommuneplanlegging er eksempler på oppgaver som har betydning for næringsutviklingen i kommunen.

Kommunen forvalter også tilskuddsordninger, bl.a. kommunale næringsfond, som både er tilretteleggende og bedriftsrettede. Ordningen skal stimulere til lokalt engasjement og tettere kontakt mellom kommunen og lokalt næringsliv. Kommunene er også 1. linjeinstans i forhold til landbruksvirkemidlene tillagt SND og fylkesmannen.

Reformer på området:

Lover som er berørt:

Kommunenes ansvar innenfor næringsutvikling er ikke lovfestet

Økonomiske og administrative nøkkeltall:

Konsekvenser i forhold øvrige kommunale oppgaver:

Begrunnelse for oppgaveoverføringen:

Forslag til ny organisering av oppgave:

Økonomiske og administrative konsekvenser:

3.14 Felles økonomiske og administrative systemer - IKT

3.15 Mulige oppgaver for samkommunen fra 2005 eller senere

4 Politisk organisering

Merk: teksten nedenfor er gammel og skrevet inne for å gi et helhetsbilde.

Det politiske styringsorganet for Innherred samkommene skal være et styre med til sammen 23 representanter fra de tre kommunestyrene. 5 av representantene skal velges fra Frosta, 9 fra Levanger og 9 fra Verdal. Kommunenes ordførere skal være representert i samkommunestyret.

Samkommunestyret skal ledes av en av de tre kommunenes ordførere etter turnus. Innenfor forsøksperioden på fire år foreslås at vervet går på omgang og at man til en viss grad tar hensyn til kommunestørrelse og antall representanter. Det foreslås at ordførerne i Levanger og Verdal leder samkommunen i 1,5 år hver, mens ordføreren i Frosta leder samkommunen i ett år.

Det vil være kommunene selv som avgjør representasjonen i samkommunen. Men det bør sikres en viss parti-, alders- og kjønnsmessig balanse. Kommunelovens regler om kjønnsbalanse i faste utvalg skal gjelde.

Beslutninger i samkommunen fattes ved alminnelig flertall.

5 Administrativ organisering

Samkommunen ledes administrativt av rådmannen i den kommunen som til en hver tid har vervet som samkommuneordfører. Samkommunerådmannen (administrasjonssjefen) vil ha delegerte fullmakter på definerte områder tilsvarende rådmennene i kommunen. (delegasjonen og oppgaver må defineres nærmere) Samkommunens administrative ledergruppe vil bestå av alle tre rådmennene.

Det legges ikke opp til endringer i arbeidsgiveransvar i forsøksperioden. Det innebærer at medarbeiderne vil kunne ledes av ledere som ikke har formelt arbeidsgiveransvar.

Det må tilsettes faglige ledere som skal ta hånd om den faglige ledelse av områder eller sektorer. Det må tas nærmere stilling til den administrative organiseringen, men samkommunen kan eksempelvis organiseres etter et prinsipp med tre hovedledere med en leder for tjensteproduksjon, en for samfunnsutvikling og en for administrative støttefunksjoner.

Det legges til grunn et prinsipp om nærhet til brukerne og balansert utvikling når det gjelder lokalisering av arbeidsplasser i Innherred samkommune.

6 Finansiering, kostnadsfordeling og investeringer

Det er kommunene som har det overordnede ansvaret for finansieringen av samkommunen. Vi foreslår at driftskostnadene i samkommunen skal fordeles mellom kommunene etter antall innbyggere.

Samkommunens startbalanse - budsjett for 2004

Vi vil foreslå at en tar utgangspunkt i regnskapstall 2002 for de ulike oppgaveområder som skal legges inn i samkommunen, men justerer tallene til 2004 nivå. Dette er den vanlige formen for uttrekk ved endringer i oppgavefordelingen mellom forvaltningsnivåene og metoden KRD legger opp til i forvaltningsforsøk. Det kan også vurderes å ta hensyn til eventuelle satsninger i økonomiplaner og budsjett for 2003.

I tillegg må det avsattes ressurser til administrativ drift av samkommunen (møtegodtgjørelse, oppstartkostnader mv.)

Kommunestyret må få seg forelagt forslaget til åpningsbudsjett for samkommunen slik at dette kan behandles før jul.

Budsjettprosessen videre

For budsjett for 2005 kan følgende prosess skisseres.

Tidlig høst 2004 vil administrasjonen i samkommunen legge fram forslag til budsjett for samkommunen for 2005. Samkommunestyret behandler budsjettet og legger frem sin tilråding om budsjett for 2005 tidsnok til at kommunestyrene kan få behandlet endelig budsjett for samkommunen for 2005, innen jul 2004.

Merknad: Det er et spørsmål i hvilken grad kommunestyrene skal kunne kutte i totalbevilgningene til samkommunen. Hva mener dere om dette? Skal samkommunen underlegges de samme mulighet for nedprioriteringer som øvrige ”sektorer” i kommunene? Et alternativ er at samkommene kan være sikret budsjetter og eventuell vekst i tråd med den generelle vekst de berørte kommunene generelt opplever.

Det er utelukket at kommunene skal kunne gå inn og prioritere mellom sektorer samkommunen har ansvar for.

Lån og investeringer

Det er ikke lagt opp til at samkommunen skal ha mulighet for låneopptak og/eller kapitalinvesteringer i forsøksperioden på grunn av slike tiltaks langsiktige karakter. Likevel kan samkommunestyret overfor kommune foreslå at nødvendige investeringer eller låneopptak gjøres, dersom dette er nødvendig for å løse samkommunens oppgaver. I slike sammenhenger vil det være kommunene som treffer avgjørelser, som eier investeringsobjektene og som hefter for lån.

Kommunene bør stå ansvarlig for drift og vedlikehold av bygg og annen infrastruktur. Kommunene må også stå ansvarlig for utbyggingsprosjekter fremover. Det innebærer at samkommunen må leie bygg og annen infrastruktur (samt vedlikeholdstjenester mv) av kommunene.

Eventuelle gebyrinntekter kan tilfalle samkommunen.

Hovedprinsippene for finansiering mv bør være klart før sommeren

7 Kontroll, klager, tilsyn

Statens (departementets/fylkesmannens) rolle som tilsyns-, kontroll og klageorgan vil ikke endres i forsøket. Samkommunen vil underlegges de samme regler som gjelder i kommunelovens kapittel 10 om tilsyn og kontroll fra statens side.

Når det gjelder intern tilsyn og kontroll (kommunelovens § 60) vil kommunene måtte opprette et eget klage-, kontroll og tilsynsorgan for samkommunen. Organet skal ivareta de oppgaver kontrollutvalget i kommuner gjør.

Det foreslås at kommunenes kontrollutvalg utgjør samkommunens kontrollutvalg. Eventuelt at kontrollutvalgene i kommunene oppnevner samkommunens kontrollutvalg blant kontrollutvalgenes medlemmer.

Samkommunen vil være underlagt de samme regler om revisjon som kommunene.

Utkast til vedtekter

8 Vedtekter for organiseringen av samkommunen

Her må vedtekter til erstatning fra kommuneloven regler om interkommunalt samarbeid utvikles.